

SELETUSKIRI

maaeluministri määruse “Põllumajandusministri 9. veebruari 2015. a määruse nr 15 “Põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord” muutmise” eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Põllumajandusministri määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse (edaspidi *ELÜPS*) § 67 lõike 2 alusel. Põllumajandusministri määrus kehtestatakse Maaelu arengukava 2014-2020 meetme 4.1 “Investeeringud põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamiseks” rakendamiseks.

Põllumajandusministri 9. veebruari 2015. a määruse nr 15 “Põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord” muutmise määrusega (edaspidi *määrus*) tehakse vajalikud muudatused peamiselt tulenevalt vajadusest toetada seakasvatuse valdkonda seoses sigade Aafrika katku levikuga. Määrus on kiireloomuline, kuna see annab aluse avada teine taotlusvoor vaid seakasvatajatele nende tootmishoonetes sigade Aafrika katku vältimiseks vajalike täiendavate kohustuslike bioohutusnõuete rakendamiseks. Põllumajandusministri 23. novembri 2004. a määruse nr 179 „Sigade klassikalise katku ja sigade aafrika katku tõrje eeskiri” muudeti ja bioohutuse nõudeid karmistati Põllumajandusministri 6. augusti 2015. a määrusega nr 78, muudatus jõustub 10. augustil 2015. aastal ja uusi nõudeid tuleb kohaldada hiljemalt 1. septembrist 2015.

Lisaks asendatakse määruses seni kasutatud viited ehitusseadusele ja teeseadusele, asendades need ehitusseadustikuga.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Põllumajandusministeeriumi maaelu arengu osakonna maaettevõtluse büroo peaspetsialist Harry Pässe (625 6527, harry.passa@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegid Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna nõunikud Jaana Lepik (625 6202, jaana.lepik@agri.ee) ja Marion Saarna (625 6539, marion.saarna@agri.ee). Keeleliselt toimetab eelnõu Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Põllumajandusministri 9. veebruari 2015. a määrust nr 15 “Põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord” muudetakse järgmiselt.

Eelnõu punktides 1, 2 ja 3 olevate muudatustega asendatakse ehitusseadus ehitusseadustikuga. 1. juulil 2015.a hakkas kehtima uus ehitusseadustik, mis asendab seni kehtinud ehitusseadust ja teeseadust.

Eelnõu punkti 4 kohaselt ei ole edaspidi vajalik taotlejal küsida kohalikust omavalitsusest ehitustegevuse elluviimiseks nõusolekut, kuna uue ehitusseadustiku alusel kohalik omavalitsus vastavaid tõendeid enam ei väljasta. Ehitustegevuseks toetuse taotlemisel peab toetuse taotleja omama põhiprojekti.

Eelnõu punktis 5 täiendatakse määruse paragrahvi 22 seitsme uue lõikega.

Lõikes 5 sätestatakse erisus Põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetuse 2015. aasta esimese taotlusvooru kohta. Nimetatud taotlusvoorus esitatud taotluste puhul teeb Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (edaspidi *PRIA*) taotluste

rahuldamise otsuse 160 tööpäeva jooksul. Kuna 2015. aasta esimese taotlusvooru eelarvet suurendati järgnevate aastate taotlusvoorude eelarvete vähendamise teel taotluste menetlusajaks ette nähtud perioodi teises pooles, siis on muudatuse eesmärk anda PRIA-le lisa-aega eeskätt just nende taotluste menetlemiseks, mille rahuldamine osutus võimalikuks seoses taotlusvooru eelarve suurenemisega. PRIA võib teha taotluse rahuldamise otsuse ka enne nimetatud tähtpäeva saabumist.

“Põllumajandusettevõtete tulemuslikkuse parandamise investeeringutoetuse andmise ja kasutamise tingimused ning kord” muutmise määrus taotluste rahuldamise otsuse pikendamiseks esitati EIS-i 24.07.2015 eraldiseisva eelnõuna (algataja viide 4.1-6/1462), kooskõlastamiseks esitatud eelnõule arvamusi või kommentaare ei esitatud. Tulenevalt vajadusest teha kiireloomuline muudatus seoses sigade Aafrika katku levikuga (esitati EIS-i 04.08.2015, algataja viide 4.1-6/1551), oli otstarbekas erinevad määruse muudatused koondada käesolevasse määruse muutmisse.

Lõigetes 6 kuni 10 sätestatakse erisus 2015. a teiseks taotlusvooruks. Lõike 6 kohaselt on 2015. a teises taotlusvoorus võimalik toetust taotleda vaid neil põllumajandustootjatel, kes tegelevad PRIA poolt hallatava põllumajandusloomade registri andmetel 1. juuli 2015 seisuga seakasvatusega. Toetust saab taotleda ettevõtja, kes on esitanud loomatauditõrje seaduse § 19⁶ lõike 1 punkti 1 kohaselt majandustegevuse teate sigade pidamisega tegelemise kohta 1. juuli 2015.a seisuga ning on ka reaalselt 2015. aasta jooksul sellel tegevusalal tegutsenud. Tegevusalal tegutsemist tõendab sigade olemasolu PRIA põllumajandusloomade registris 2015. aasta 1.mai seisuga või kui taotlejal registri andmetel 1. mai seisuga sigu ei olnud (näiteks oli tootmistsükli ajutine paus või loomad hangiti hiljem), tuleb taotlejal sigade omamist muul viisil dokumentaalselt tõendada.

Nimetatud muudatuse eesmärk on võimaldada just seakasvatajatel täiendavate investeeringute tegemine olukorras, kus sigade Aafrika katk on jõudnud põllumajandusettevõtetesse ning riik on juba kehtestanud karmimad bioohutuse alased nõuded ja vajadusel võib kehtestada veelgi täiendavaid nõudeid.

Taotlejal on võimalik taotleda toetust kahel eesmärgil. Esimene võimalus on ette nähtud ettevõtjale, kes jätkab tegutsemist seakasvatajana ja teeb investeeringu sigade katku ohu korral rakendatavate täiendavate bioohutusmeetmete ja abinõude täitmiseks või tõhustamiseks. Sellisteks tegevusteks on §5 lõige 1 punkti 1 kohastest tegevustest näiteks seakasvatuse ümber piirdeaia rajamine ja desovannide ostmise ja paigaldamine, mis on bioohutusnõuetest tulenevalt seakasvatushoone nõutavad osad.

Teiseks võimaluseks on seakasvatuse valdkonnas seni tegutsenud ettevõtjal taotleda toetust eesmärgiga lõpetada edaspidine tegevus seakasvatajana, tehes vastava märke taotlusele. Kui taotleja märgib taotluses, et ta lõpetab tegevuse seakasvatajana, siis tuleb seakasvatusega tegelemine lõpetada 1. septembriks 2015 ja uuesti alustada ei tohi enne viie aasta möödumist arvates toetuse viimase osa maksmisest. Seakasvatavad, kes on võtnud kohustuse seakasvatuse alase tegevuse lõpetamiseks, saavad teha investeeringu muu põllumajandusliku tegevusega tegelemiseks.

Lõige 7 sätestab, et kui investeering tehakse bioohutusnõuete täitmiseks või tõhustamiseks, tuleb taotlus enne PRIA-le esitamist kooskõlastada Veterinaar- ja Toiduametiga, kes hindab, kas kavandatav investeering on suunatud bioohutuse nõuete täitmisele või tõhustamisele.

Lõige 8 kohaselt peab teises taotlusvoorus olema ehitusluba saadud esimese maksetaotluse hetkeks. Muudatuse põhjuseks on taotlusvooru kiireloomulisus.

Kuna kavandatud 2015. aasta teine taotlusvoor on suunatud seakasvatusega tegelevatele ettevõtjatele, toimub vastavalt lõigetele 9 ja 10 taotluse hindamine loomakasvatuse tegevusvaldkonnas olenemata sellest, millisest tegevusvaldkonnast on ettevõtja saanud suurema osa oma müügitulust ning nõutavat minimaalset hindpunktide summat on vähendatud üheksa hindepunktini.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548), komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 807/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja kehtestatakse üleminekusätted (ELT L 227, 31.07.2014, lk 1–17), komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 809/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi, maaelu arengu meetmete ja nõuetele vastavusega (ELT L 227, 31.07.2014, lk 69–124), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469), komisjoni soovitus (EL) nr 361/2003, mis käsitleb mikroettevõtete ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust (ELT L 124, 20.05.2003, lk 36–41).

4. Määruse mõjud

Määrus annab lisavõimalused seakasvatajatel bioohutusosalaste nõuete täitmiseks vajalike tegevuste finantseerimiseks. Määrus aitab kaasa sigade Aafrika katku leviku piiramisele väiksemates ettevõtetes.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega täiendavaid kulusid ei kaasne.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumile ning Keskkonnaministeeriumile õigusaktide eelnõude elektroonilise kooskõlastamise infosüsteemi EIS kaudu, kes kooskõlastasid eelnõu märkusteta ja arvamuse esitamiseks Maaelu arengukava 2014–2020 seirekomisjoni liikmetele, kes märkuseid ei esitanud. Eelnõu on koostatud koostöös PRIAga.

(allkirjastatud digitaalselt)
Ants Noot
Kantsler